

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
кафедра кримінального права № 1

Р О Б О Ч А П Р О Г Р А М А

навчальної дисципліни

«Кримінально-правові проблеми боротьби з організованою злочинністю»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків – 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Кримінально-правові проблеми боротьби з організованою злочинністю» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 34 с.

Розробник:

Орловський Руслан Семенович,
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри кримінального права № 1

Затверджено на засіданні кафедри кримінального права № 1
(протокол № 11 від «1» червня 2021 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні
кафедри кримінального права № 1
(протокол № 9 від «28» червня 2022 р.)

Завідувач кафедри – Пономаренко Юрій Анатолійович,
доктор юридичних наук, доцент

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	7
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	12
4. Обсяги, структура навчальної дисципліни.....	17
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	17
4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	20
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання.....	22
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	24
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання.....	25
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	26

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Кримінально-правові проблеми боротьби з організованою злочинністю» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Галузь знань – 08 «Право»	За вибором студента	За вибором студента
Кількість модулів – 3	Спеціальність – 081 «Право»	Рік підготовки: 2021-2022	Рік підготовки: 2021-2022
	Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень	семестр	семестр
Загальна кількість годин – 120		1-2	1-2
		Лекції	Лекції
		20 год.	6 год.
		Практичні/семінарські заняття	Практичні/семінарські заняття
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		80 год.	110 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4, самостійної роботи студента – 8.			

Метою вивчення навчальної дисципліни «Кримінально-правові проблеми боротьби з організованою злочинністю» є оволодіння здобувачем глибокими та системними знаннями, що дозволяють отримати максимально високі та змістовні професійні компетентності у таких сферах, як:

1) *правозастосовна діяльність* (розв'язання конкретних практичних проблем боротьби з організованою злочинністю тощо);

2) *експертно-консультативна діяльність* (консультування щодо питань застосування правових норм, що регламентують боротьбу з організованою злочинністю, в тому числі й кримінально-правових норм, що становлять інститут співучасті; здійснення правової експертизи проектів змін та доповнень Кримінального кодексу України, відповідних актів правозастосування та актів судового тлумачення кримінально-правових норм, пов'язаних з відповідальністю за кримінальні правопорушення, вчинені у співучасті, тощо);

3) *нормотворча діяльність* (підготовка проектів законів щодо питань, пов'язаних із застосуванням правових норм, що регламентують проблеми боротьби з організованою злочинністю, в тому числі й кримінально-правових норм, що передбачають відповідальність за кримінальні правопорушення, вчинені у співучасті);

4) *наукова діяльність* (проведення аналітичної роботи щодо вирішення окремих питань регламентації інституту співучасті у КК України; узагальнення наукових поглядів (думок) щодо вирішення проблем боротьби з організованою злочинністю як у вітчизняній, так і у зарубіжній науковій літературі, висловлення власних міркувань щодо проблеми, яка розглядається, тощо).

Завдання навчальної дисципліни:

– систематизоване викладення основних положень вчення про кримінально-правові засади боротьби з організованою злочинністю (поняття, структура, категорії, принципи, підходи, причини та умови, запобігання, міжнародно-правовий дослід тощо), в тому числі й інституту співучасті у кримінальному правопорушенні (поняття, види співучасників, форми співучасті, загальні та спеціальні питання кримінальної відповідальності,

особливості кваліфікації та призначення покарання за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті, тощо);

– навчання правильному розумінню (тлумаченню) та ефективному (обґрунтованому) застосуванню приписів кримінального закону та інших нормативно-правових актів при здійсненні боротьби з організованою злочинністю;

– дослідження та аналіз слідчо-судової практики щодо проблем боротьби з організованою злочинністю.

Навчальна дисципліна «Кримінально-правові проблеми боротьби з організованою злочинністю» належить до дисциплін кримінально-правового (практично-професіонального) циклу.

Пререквізити: «Кримінальне право України (Загальна частина)», «Кримінальне право України (Особлива частина)», «Кримінальний процес», «Кримінологія», «Складання кримінальних процесуальних документів у кримінальному провадженні».

Кореквізити: «Професійна відповідальність правника», «Прокурор у судових стадіях кримінального провадження», «Теорія і практика обґрунтування рішень у кримінальному провадженні», «Актуальні питання застосування кримінального законодавства».

Постреквізити: -

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН НД 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання щодо боротьби з організованою злочинністю.

РН НД 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, текстові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження проблем боротьби з організованою злочинністю.

РН НД 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки щодо проблем кримінально-правової боротьби з організованою злочинністю.
РН НД 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи щодо кримінально-правової боротьби з організованою злочинністю.
РН НД 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання щодо кримінально-правової кваліфікації кримінального правопорушення вчиненого у співучасті з урахуванням видів співучасників та форм співучасті.
РН НД 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності щодо кримінально-правових питань боротьби з організованою злочинністю.
РН НД 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у здійсненні правоохоронної діяльності направленої на боротьбу з організованою злочинністю.
РН НД 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування кримінально-правових норм та інститутів при боротьбі з організованою злочинністю.
РН НД 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів при боротьбі з організованою злочинністю.
РН НД 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.
РН НД 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування, що постають в процесі боротьби з організованою злочинністю в умовах неповної/недостатньої інформації, в тому числі за відсутності законодавчої регламентації правил кваліфікації, усталеності слідчо-судової практики та відсутності єдності правових позицій, висловлених у доктрині кримінального права щодо конкретних питань кримінально-правової боротьби з організованою злочинністю.
РН НД 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності, пов'язаної з побудовою кваліфікаційних версій та здійсненням первинної та остаточної кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень вчинених за різних форм співучасті.

РН НД 1.1. Визначати індикатори якості й ефективності юридичної практики кримінально-правової боротьби з організованою злочинністю.

РН НД 1.3. Аналізувати механізми публічно-правового і приватно-правового регулювання при кримінально-правовій боротьбі з організованою злочинністю.

РН НД 1.5. Демонструвати знання та розуміння механізму подолання правових колізій в правозастосовній практиці щодо кримінально-правової оцінки кримінальних правопорушень вчинених у співучасті.

РН НД 1.6. Демонструвати знання юридичної техніки та її прикладних аспектів в дискурсі правової епістемології та юридичної практики кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень вчинених у співучасті.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу при здійсненні кримінально-правової кваліфікації.

ЗК 2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні щодо проблем кримінально-правової оцінки кримінально значимого діяння.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел на всіх етапах кримінально-правової кваліфікації.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) щодо проблем кримінально-правової кваліфікації.

ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо кримінально-правової оцінки кримінально значимого діяння (кримінального правопорушення; діяння, що не є кримінально протиправним, проте має кримінально-правове значення; посткримінальної поведінки особи).

ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) при здійсненні кримінально-правової кваліфікації.

ЗК 1.1. Здатність вирішувати проблеми інноваційного характеру щодо

проблем кримінально-правової кваліфікації.

ЗК 1.3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти щодо кримінально-правової кваліфікації кримінально значимого діяння.

Спеціальних компетентностей:

СК 1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем кримінально-правової боротьби з організованою злочинністю, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК 5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі кримінально-правової боротьби з організованою злочинністю.

СК 6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію кримінально-правової оцінки кримінальних правопорушень вчинених за різних форм співучасті.

СК 7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні, зокрема що стосуються кримінальних проваджень, пов'язаних з кримінальними правопорушеннями вчиненими у співучасті.

СК 9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності при здійсненні кримінально-правової оцінки кримінальних правопорушень вчинених за різних форм співучасті.

СК 10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування при здійсненні кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень вчинених різними видами співучасників та за різних форм співучасті.

СК 11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва інтересів держави і особи при кримінально-правовій оцінці кримінальних правопорушень вчинених різними видами співучасників та за різних форм

співучасті.

СК 12. Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника при здійсненні кримінально-правової боротьби з організованою злочинністю.

СК 15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості стосовно кримінально-правової боротьби з організованою злочинністю.

СК 1.1. Здатність аналізувати механізми оцінки ефективності юридичної практики за напрямками (галузями) юридичної діяльності щодо кримінально-правової боротьби з організованою злочинністю.

СК 1.5. Здатність вирішувати колізійні проблеми правового регулювання суспільних відносин щодо кримінально-правової кваліфікації кримінального правопорушення вчиненого у співучасті.

СК 1.6. Здатність демонструвати знання юридичної техніки та її прикладних аспектів (правотворчості, законодавчої техніки, техніки створення корпоративних актів, юридичних документів, систематизації юридичних актів, юридичного письма та юридичної термінології тощо).

Програмних результатів навчання:

ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, текстові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у здійсненні правоохоронної діяльності.

ПРН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

ПРН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

ПРН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

ПРН 1.1. Визначати індикатори якості й ефективності юридичної практики.

ПРН 1.3. Аналізувати механізми публічно-правового і приватно-правового регулювання в юридичній практиці.

ПРН 1.5. Демонструвати знання та розуміння механізму подолання правових колізій в правозастосовній практиці.

ПРН 1.6. Демонструвати знання юридичної техніки та її прикладних аспектів в дискурсі правової епістемології та юридичної практики.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні положення про кримінально-правові заходи боротьби з організованою злочинністю.

Інститут співучасті як кримінально-правовий інструментарій боротьби з організованою злочинністю. Організована злочинність: поняття та загальна характеристика. Організована злочинність як соціально-правове явище: поняття, прояви, структура, причини та умови, запобігання. Законодавство про боротьбу з організованою злочинністю. Кримінально-правові та кримінально-процесуальні засади боротьби з організованою злочинністю. Співучасть у кримінальному правопорушенні як інститут кримінального права. Співучасть у кримінальному правопорушенні: поняття та значення. Теорії співучасті у кримінальному правопорушенні в доктрині кримінального права. Проблеми нормативного визначення співучасті у кримінальному правопорушенні за КК України. Співвідношення організованої злочинності та співучасті у кримінальному правопорушенні. Вчинення кримінального правопорушення двома чи більше особами за відсутності співучасті. Необережне співзаподіяння : поняття, наукові підходи щодо сутності, відмежування від співучасті у кримінальному правопорушенні, кримінально-правове значення. Посередня винність (посереднє заподіяння, посереднє спричинення шкоди) : поняття, види, відмежування від співучасті у кримінальному правопорушенні, кримінально-правове значення. Причетність до кримінального правопорушення : поняття, види, відмежування від співучасті у кримінальному правопорушенні, кримінально-правове значення.

Види співучасників кримінального правопорушення. Співучасник кримінального правопорушення: поняття, критерії поділу співучасників на види. Теорії класифікації співучасників кримінального правопорушення. Виконавець кримінального правопорушення: поняття, характеристика діяння (об'єктивні та суб'єктивні ознаки), види діяння виконавця (виконавства), кваліфікація діяння виконавця. Співвиконавець: поняття, особливості діяння (технічний розподіл ролей), кваліфікація діяння співвиконавця. Співвідношення понять «виконавець кримінального правопорушення» та «суб'єкт

кримінального правопорушення». Організатор кримінального правопорушення: поняття, характеристика діяння (об'єктивні та суб'єктивні ознаки), види діяння організатора (організаторства), кваліфікація діяння організатора. Підбурювач до кримінального правопорушення: поняття, характеристика діяння (об'єктивні та суб'єктивні ознаки), кваліфікація діяння підбурювача. Пособник кримінальному правопорушенню: поняття, характеристика діяння (об'єктивні та суб'єктивні ознаки), види діяння пособника (пособництва), кваліфікація діяння пособника. Розмежування діянь різних видів співучасників кримінального правопорушення.

Форми співучасті у кримінальному правопорушенні. Форми співучасті у кримінальному правопорушенні в теорії кримінального права. Форми співучасті у кримінальному правопорушенні за КК України. Співвідношення та розмежування форм співучасті у кримінальному правопорушенні. Значення форм співучасті у кримінальному правопорушенні в кримінальному праві.

Модуль 2. Теоретичні проблеми та законодавча регламентація кримінальної відповідальності за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті.

Загальні питання кримінальної відповідальності за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті. Підстава кримінальної відповідальності співучасників. Межі кримінальної відповідальності співучасників. Вплив теорій співучасті у кримінальному правопорушенні на кримінальну відповідальність співучасників. Особливості кримінальної відповідальності співучасника, який виконав декілька ролей у вчиненні кримінального правопорушення.

Спеціальні питання кримінальної відповідальності за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті. Спеціальні питання кримінальної відповідальності за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті: поняття, види та кримінально-правове значення. Кримінальна відповідальність за незакінчене кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті. Особливості кримінальної відповідальності за незакінчене кримінальне правопорушення,

вчинене у співучасті, при добровільній відмові співучасника. Кримінальна відповідальність за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті, за наявності помилки співучасника. Кримінальна відповідальність за кримінальне правопорушення зі спеціальним суб'єктом, вчинене у співучасті. Кримінальна відповідальність за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті, за наявності ексцесу співучасника. Кримінальна відповідальність за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті, за наявності невідлого діяння співучасника (невдале організаторство, невідале підбурювання, невідале пособництво).

Особливості звільнення від кримінальної відповідальності та особливості призначення покарання за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті. Особливості звільнення від кримінальної відповідальності за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті. Спеціальні види звільнення від кримінальної відповідальності співучасників, передбачені у нормах Особливої частини КК. Призначення покарання за кримінальне правопорушення, *вчинене у співучасті: законодавча регламентація, судове тлумачення, проблеми застосування ч. 5 ст. 68 КК.* Характер участі співучасника у кримінальному правопорушенні та ступінь участі співучасника у кримінальному правопорушенні: поняття, співвідношення понять, проблеми встановлення.

Модуль 3. Інтерпретаційна практика, особливості кваліфікації та компаративістське дослідження співучасті у кримінальному правопорушенні.

Інтерпретаційна практика співучасті у кримінальному правопорушенні. Судове тлумачення інституту співучасті у кримінальному правопорушенні: поняття, види, значення. Співучасть у кримінальному правопорушенні в роз'ясненнях Верховного Суду України. Співучасть у кримінальному правопорушенні у постановках Пленуму Верховного Суду України. Співучасть у кримінальному правопорушенні у висновках (рішеннях) Верховного Суду України щодо застосування норми права. Співучасть у кримінальному правопорушенні в узагальненнях (оглядах, довідках) судової практики.

Види співучасників, ознаки, що характеризують діяння конкретного співучасника, розмежування видів співучасників та правила кваліфікації діянь співучасників у судовому тлумаченні. Форми співучасті, ознаки, що характеризують конкретні форми співучасті, та розмежування форм співучасті у судовому тлумаченні. Кваліфікація кримінальних правопорушень, вчинених різними формами співучасті у судовому тлумаченні: проблеми, неузгодженості, шляхи вирішення. Загальні та спеціальні питання кримінальної відповідальності за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті, у судовому тлумаченні.

Особливості кваліфікації співучасті в окремих видах кримінальних правопорушень, передбачених Особливою частиною КК. Особливості кваліфікації співучасті у кримінальних правопорушеннях проти життя та здоров'я особи. Особливості кваліфікації співучасті у кримінальних правопорушеннях проти власності. Особливості кваліфікації співучасті у кримінальних правопорушеннях проти громадської безпеки. Особливості кваліфікації співучасті у кримінальних правопорушеннях проти громадського порядку та моральності. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень *sui generis*, що являють так звані «спеціальні» види організаторства, підбурювання, пособництва, передбачені в Особливій частині КК). Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень *sui generis*, що являють делікти форм співучасті (так звані спеціальні форми співучасті), що передбачені в Особливій частині КК.

Міжнародний досвід боротьби з організованою злочинністю та співучасть у кримінальному правопорушенні в законодавстві зарубіжних країн. Міжнародно-правові засади боротьби з організованою злочинністю. Загальновизнані принципи і норми міжнародного права як інструментарій боротьби з організованою злочинністю. Співучасть у кримінальному правопорушенні в законодавстві країн, розташованих на пострадянському просторі. Співучасть у кримінальному правопорушенні в законодавстві окремих країн континентальної Європи (країн сім'ї континентального права,

романо-германської правової сім'ї): Франція, Італія, Іспанія, Швейцарія, Республіка Польща, Болгарія, тощо. Співучасть у кримінальному правопорушенні за кримінальним правом країн сім'ї загального права (англо-американської правової сім'ї): Англії, США, тощо. Співучасть у кримінальному правопорушенні за кримінальним правом країн сім'ї релігійного права (мусульманське, індуське, іудейське, канонічне (християнське), буддійське право) та країн далекосхідної групи правових систем.

4. Обсяги, структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Загальні положення про кримінально-правові заходи боротьби з організованою злочинністю.				
		Тема 1. Інститут співучасті як кримінально-правовий інструментарій боротьби з організованою злочинністю.	12	2	2	8
		Тема 2. Види співучасників кримінального правопорушення.	12	2	2	8
		Тема 3. Форми співучасті у кримінальному правопорушенні.	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	36	6	6	24
		Модуль 2. Теоретичні проблеми та законодавча регламентація кримінальної відповідальності за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті.				

		Тема 1. Загальні питання кримінальної відповідальності за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті.	24	4	4	16
		Тема 2. Спеціальні питання кримінальної відповідальності за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті.	36	6	6	24
		<i>Разом</i>	60	10	10	40
		Модуль 3. Інтерпретаційна практика, особливості кваліфікації та компаративістське дослідження співучасті у кримінальному правопорушенні.				
		Тема 1. Інтерпретаційна практика співучасті у кримінальному правопорушенні.	12	2	2	8
		Тема 2. Особливості кваліфікації співучасті в окремих видах кримінальних правопорушень, передбачених Особливою частиною КК.	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	24	4	4	16
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	20	20	80

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах		
			Усього	У тому числі	
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття,

					колоквіуми тощо	
		Модуль 1. Загальні положення про кримінально-правові заходи боротьби з організованою злочинністю.				
		Тема 1. Інститут співучасті як кримінально-правовий інструментарій боротьби з організованою злочинністю. Тема 2. Види співучасників кримінального правопорушення. Тема 3. Форми співучасті у кримінальному правопорушенні.	44	2	2	40
		Модуль 2. Теоретичні проблеми та законодавча регламентація кримінальної відповідальності за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті.				
		Тема 1. Загальні питання кримінальної відповідальності за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті. Тема 2. Спеціальні питання кримінальної відповідальності за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті.	43	2	1	40
		Модуль 3. Інтерпретаційна практика, особливості кваліфікації та компаративістське дослідження співучасті у кримінальному правопорушенні. Тема 1. Інтерпретаційна практика співучасті у кримінальному правопорушенні. Тема 2. Особливості кваліфікації співучасті в окремих видах кримінальних правопорушень, передбачених Особливою	33	2	1	30

		частиною КК.				
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	6	4	110

5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Кримінально-правові проблеми боротьби з організованою злочинністю» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, перевірка виконання домашніх завдань, вирішення практичних задач, виконання контрольних (інших письмових) робіт, проведення колоквіумів, контрольний захід поточного контролю, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо.

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу

і видами контрольних заходів:

Поточний контроль							Підсумкова оцінка знань (залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль № 3		Самостійна робота студентів	
п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум		
max 20	max 10	max 15	max 10	max 15	max 10	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії(за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Індивідуальна підсумкова письмова робота	Max 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень.

		у роботі, доведеність висновків.
	5	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної /заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

8. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти.

Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>

Література

Основна література

Абакумова Ю. В. Інститут співучасті в кримінальному праві України: природа, сутність, сучасні проблеми визначення : монографія. Запоріжжя: КПУ, 2012. 320 с.

Бурчак Ф. Г. Соучастие: социальные, криминологические и правовые проблемы. К. : Вищ. шк., 1986. 208 с.

Галиакбаров Р. Р. Борьба с групповыми преступлениями: вопросы квалификации. – Краснодар: Кубан. гос. аграр. ун-т. 2000. 198 с.

Гуторова Н. А. Соучастие в преступлении по уголовному праву Украины. Х. : Рубикон, 1997. 102 с.

Кваша О. О. Співучасть у злочині: структура та відповідальність. – К. : ІДПНАН України; РВВ ЛДУВС, 2013. 560 с.

Ковалев М. М. Соучастие в преступлении. – Екатеринбург: Изд-во УрГЮА, 1999. 204 с.

Козлов А. П. Соучастие: традиции и реальность. – СПб. : Изд-во «Юридический центр Пресс», 2001. 362 с.

Орловський Р. С. Теоретичні та методологічні проблеми інституту співучасті у кримінальному праві України. монографія – Харків : Право, 2019. 624 с.

Сифакис К. Энциклопедия мафии / Пер. с англ. М. Прохоровой и др. – Екатеринбург: Ультра. Культура, 2005. 616 с.

Топильская Е. В. Организованная преступность. – СПб: Юрид. центр, 1999. 256 с.

Ус О. В. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації : лекції. – Харків : Право, 2018. 368 с.

Ус О. В. Теоретичні та прикладні проблеми кваліфікації в кримінальному праві України. Харків : Право, 2020. 704 с.

Додаткова література:

Аветисян С. С. Соучастие в преступлениях со специальным составом : монография. / С. С. Аветисян. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, Закон и право, 2004. 467 с.

Арутюнов А. А. Соучастие в преступлении. М. : Статут, 2013. 408 с.

Бабий Н. А. Множественность лиц в преступлении и проблемы учения о соучастии. Москва : Юрлитинформ, 2013. 720 с.

Бабий Н. А. Соучастие в преступлении: формы, виды, ответственность. Москва : Юрлитинформ, 2015. 741 с.

Велика українська юридична енциклопедія. У 20-ти томах. Том 17. Кримінальне право. – Х. : Право, 2017. – 1064 с. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. – Харків : Право, 2016. – Т. 17 : Кримінальне право / ред.кол.: В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – 2017. 1064 с.

Вереша Р. В. Співучасть у злочині : наук.-практ. посіб. – К. : Алеута, 2014. 56 с.

Вознюк А. А. Кримінальна відповідальність за створення злочинних об'єднань та участь у них. – Київ : ФОП Маслаков, 2018. 928 с.

Галимов И. Г., Сундуrow Ф. Р. Организованная преступность: тенденции, проблемы, решения. – Казань, 1998. 234 с.

Головкін О. В. Групова злочинність: специфіка виникнення і розвитку, механізми попередження. Київ: Інститут законодавчих передбачень і правової експертизи. – 2007. 204 с.

Дефініції у Постановах Пленуму Верховного Суду України: практ. посібн. / кер. кол. уклад. Ю. В. Гродецький. – Х. : «ФОП Шевченко», 2012. 120 с.

Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-те вид., допов. – Т. 1 : Загальна частина / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. – Х. : Право, 2013. 376 с.

Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-те вид., допов. – Т. 2 : Особлива частина / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. – Х. : Право, 2013. 1014 с.

Орловський Р. С. Диференціація кримінальної відповідальності при співучасті. *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2013. Вип. 26. С. 53-63.

Орловський Р. С. До проблеми одностороннього та двостороннього суб'єктивного зв'язку між співучасниками злочину. *Вісн. Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна № 1077. Серія «Право»*. Харків : ХНУ, 2013. Вип. № 15. С. 110-114.

Орловський Р. С. Історія розвитку кримінального законодавства про форми співучасті. *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / Нац. акад. прав. наук України, Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого, НДІ вивч. пробл. злочинності ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України. Харків : Право, 2014. Вип. 27. С. 39–49.

Орловский Р. С. Формы соучастия в уголовном праве. *Закон и жизнь* : междунар. науч.-практ. прав. журн. 2014. № 3/2 (267). С. 175-179.

Орловский Р. С. Иерархичность как признак преступной организации. *Закон и жизнь* : междунар. науч.-практ. прав. журн. 2014. № 5/3 (269). С. 56–59.

Орловський Р. С. Вчинення злочину за попередньою змовою групою осіб. *Учен. зап. Таврич. нац. ун-та ім. В. И. Вернадского. Серія «Юрид. науки»*. 2014, т. 27 (66), № 1. С. 187-193.

Орловський Р. С. Виконавець як вид співучасника в кримінальному законодавстві зарубіжних країн. *Право і сусп-во*. 2014. № 6–2. С. 174–181.

Орловський Р. С. Виконавець як вид співучасника у злочині. *Наук. вісн.*

Херсон. держ. ун-ту. Серія «Юрид. науки». 2014. Т. 2, вип. 4. С. 181-186.

Орловський Р. С. Кримінально-правове значення форм співучасті. *Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту.* 2014. № 25. С. 218-222.

Орловський Р. С. Про співвідношення понять «суб'єкт злочину» та «виконавець злочину». *Право і суспільство.* 2014. № 2. С. 166-169.

Орловський Р. С. Форми співучасті в кримінальному законодавстві зарубіжних країн. *Право і суспільство.* 2014. № 6-1. С. 210-217.

Орловський Р. С. Критерії поділу співучасників на види. *Вісн. Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна № 1106. Серія «Право».* Харків : ХНУ, 2014. Вип. № 17. С. 175–179.

Орловський Р. С. Організована група як форма співучасті. *Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр.* 2014. Вип. 72. С. 393-399.

Orlovsky R. Співучасть у злочині за кримінальним правом України та Польщі: порівняльно-правовий аспект = Complicity in the crime in criminal law of Ukraine and Poland: a comparative legal aspect. *KELM: Knowledge. Education. Law. Management.* 2014. № 3. Р. 169–180.

Орловський Р. С. Об'єктивні зв'язки при співучасті. *Вісн. Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Серія: Право.* 2015. Вип. 20. С. 164-169.

Орловський Р. С. Теорії класифікації співучасників. *Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту. Серія «Юрид. науки».* 2014. Т. 3, вип. 1. С. 72-76.

Orlovsky R. Institution of complicity by criminal law of Ukraine. *Modern Science = Moderniveda.* 2014. № 4. Р. 141–147.

Орловський Р. С. Оціночні поняття в законодавчій регламентації інституту співучасті. *Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту. Серія «Юрид. науки».* 2014. Т. 3, вип. 3. С. 70-74.

Орловський Р. С. Пособник як вид співучасника в злочині. *Наук. вісн. Міжнар. гуманітар. ун-ту. Серія: Юриспруденція.* 2014. Вип. 10 (1) т. 2. С. 72-78.

Орловський Р. С. Екссес співучасника в кримінальних кодексах країн пострадянського простору. *Право і сусп-во.* 2015. № 5. С. 149–153.

Орловський Р. С. Особливості добровільної відмови виконавця злочину. *Вісн. Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Серія: Право*. 2015. Вип. 20. С. 158-163.

Орловський Р. С. Поняття і значення ексцесу співучасника *Наук. вісн. Міжнар. гуманітар. ун-ту. Серія: Юриспруденція*. 2015. Вип. 15 (2). С. 105-108.

Orlovsky R. Types of accomplices = Види співучасників. *Visegrad journal on human rights*. 2016. № 5/2. P. 121–124.

Правила кримінально-правової кваліфікації у постановах Пленуму Верховного Суду України: практ. посібн. / кер. кол. уклад. Ю. В. Гродецький. – Х. : Вид-во «Фінарт», 2012. 196 с.

Шаргородский М. Д. Некоторые вопросы общего учения о соучастии / Избранные работы по уголовному праву. – СПб. : «Юридический центр Пресс», 2003. 434 с.

Шеслер А. В. Уголовно-правовые средства борьбы с групповой преступностью. – Красноярск: Сибирский юридический институт. 1999. 75 с.

Матеріали судової практики:

Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України з кримінальних справ (1973–2011 роки): станом на 26 верес. 2011 р. / упоряд. : Ю. М. Грошевий, О. В. Капліна, В. І. Тютюгін. – Харків : Право, 2011. 456 с.

Кримінальний кодекс України. Практика судів України з кримінальних справ (2007–2008) / за заг. ред. В. В. Сташиса ; уклад. : В. В. Сташис, В. І. Тютюгін. – Київ : Юрінком Інтер, 2009. 384 с.

Практика судів України з кримінальних справ (2001–2005) / за заг. ред. В. Т. Маляренка, В. В. Сташиса ; уклад. : В. В. Сташис, В. І. Тютюгін. – Київ : Юрінком Інтер, 2005. 464 с.

Практика судів України з кримінальних справ (2006–2007) / за заг. ред. В. В. Сташиса ; уклад. : В. В. Сташис, В. І. Тютюгін. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. 880 с.

Практика судів України з кримінальних справ (2008–2011) / уклад. В. І. Тютюгін ; за заг. ред. В. Я. Тація. – Харків : Одіссей, 2011. 568 с.

Практика судів України з кримінальних справ (2009–2011) / уклад. В. І. Тютюгін ; за заг. ред. В. Я. Тація. – Вид. 2-ге, допов. – Харків : Одіссей, 2012. 504 с.

Практика судів України з кримінальних справ (2012–2013) / уклад. В. І. Тютюгін ; за заг. ред. В. Я. Тація. – Харків : Право, 2014. 704 с.

Практика судів України з кримінальних справ (2014–2015 рр.) / уклад. В. І. Тютюгін ; за заг. ред. В. Я. Тація. – Харків : Право, 2016. 800 с.

Інтернет-ресурси:

Сайт Ради Європи - <http://www.coe.kiev.ua>

Проект ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції» - <http://www.justicereformukraine.eu/uk/>

Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Конституційного Суду України - <https://ccu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри кримінального права № 1.

URL:

<https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/114-kafedra-kriminalnogo-prava-1.html>